

7. uge

"Den, der stoler på Gud"

Esajas' Bog 36-39

"Hærskarers Herre, Israels Gud, du som troner på keruberne! Du alene er Gud over alle jordens kongeriger. Du har skabt himlen og jorden" Es 37,16.

Hovedtanke

Der kommer noget godt ud af at stole på Gud.

Introduktion

Fra år 900 til 612 f.Kr. herskede det nyassyriske verdensrige på den politiske arena i Mellemøsten. Konflikten mellem Juda og Assyrien er også tema i Esajas' Bog kap. 36 og 37. Sammen med kap. 38 og 39 er de også denne uges emne. De viser, "at historiens forløb bekræfter sandhedsværdien af de profetiske udsagn i Esajas' Bog kap. 1-35". Dermed danner de "et modstykke til kap. 28-31: utroskab mod Herren fører til undergang. Tillid til ham medfører frelse" (ifølge Willem A. M. Beuken, Es 28-39, Freiburg 2010, 357f).

Oversigt

Søndag	En fare for kong Hizkija	Es 36,1; 2 Krøn 32,1-8
Mandag	"Hvem er det, du stoler på?"	Es 36,2-22
Tirsdag	Rystet, men stadig stolende på Gud	Es 37,1-20
Onsdag	Redningen	Es 37,21-38
Torsdag	Hizkijas sygdom	Es 38
Fredag	Hvad har de set i dit hjem?	Es 39

Kap. 15-35 indgår ikke i dette studiehæfte. De indeholder domsord til folkene, men også budskaber om den kommende frelse.

Anbefalet læsning til denne uge: Es 36-39

En fare for kong Hizkija

Es 36,1
2 Krøn 32,1-8

Hvordan forberedte Hizkija sig på konfrontationen med Assyrien?

Hvordan er det indbyrdes forhold mellem menneskelige bestræbelser og Guds hjælp?

Forståelse

Da kong Akaz døde, trådte hans gudfrygtige søn i hans sted. Hizkija var regent for et kongerige, der havde mistet sin suverænitet. Juda skulle betale beskyttelsespenge til Assyrien i form af tribut, fordi Akaz havde begået den fejl at bede det assyriske rige om hjælp mod angreb fra Syrien og Nordriget (2 Krøn 28,16-21).

Da den assyriske kong Sargon II døde på en afsidesliggende slagmark og i år 705 f.Kr. afløstes af Sankerib, syntes Assyrien ikke længere at have så stor magt. Hizkija udnyttede anledningen til at løsrive sig fra Assyrien (2 Kong 18,7). Det viste sig dog, at han havde undervurderet den assyriske magts modstandskraft. Efter at Sankerib havde underlagt sig andre oprørske områder i sit rige, angreb han år 701 f.Kr. resolut Syrien-Palæstina og invaderede Juda.

Da Hizkija så, at Sankerib planlagde et angreb på Jerusalem, traf han omfattende forberedelser til en konfrontation med Assyrien (2 Kong 20,20; 2 Krøn 32,30). Silo-vandledningen, hvis indskrift beretter om tunnelbyggeriet, stammer efter al sandsynlighed fra denne tid. Ud over strategiske forberedelser var det også vigtigt for Hizkija at gøre sit folk opmærksom på det åndelige aspekt: "Med os er Herren, vor Gud; han vil hjælpe os og føre vores krige" (2 Krøn 32,8).

Anvendelse

"Bed og arbejd!" Der er visdom i dette senmiddelalderlige motto, der også er at finde på en af husfacaderne i Friedensau (adventisternes tyske teologiske universitet). Guds hjælp gør ikke menneskelig indsats overflødig. Gud ønsker at samarbejde med os i bestræbelserne på at realisere vores planer.

"Hvem er det, du stoler på?"

Es 36,2-22

Hvilke argumenter benyttede Sankeribs udsending for at skræmme judæerne?

Hvornår har jeg befundet mig i en fuldstændig håbløs situation?

Forståelse

Mens den assyriske kong Sankerib år 701 f.Kr. var optaget af belejringen af Lakish (beliggende cirka 50 km fra Jerusalem), sendte han sin kommandant (assyrisk: Rabsjake = overmundskænk) for at forhandle om Jerusalems frivillige overgivelse.

Da der lå megen sandhed i det, han sagde, virkede kommandantens argumenter overbevisende. I Lakish viste assyrerne, hvad der kunne ske med en stærkt befæstet by, der vovede at gøre modstand. Desuden havde kongens udsending en stor styrke af assyriske soldater (v. 2). Han havde principielt ret i sin påstand om, at Hizkija havde ødelagt forskellige offersteder for at centrere tilbedelsen i templet i Jerusalem (2 Kong 18,4; 2 Krøn 31,1).

Set med menneskelige briller var der altså ingen grund til at tvivle på, at Jerusalem nok var tabt. Derfor gav det mening at spørge Hizkija: "Hvor har du al den selvtillid fra?" (v. 4, Bibelen 2020)

Anvendelse

Dette spørgsmål er ligeså aktuelt i dag. Hvem eller hvad har vi grundlæggende tillid til i vores liv? Hvordan tackler vi frygt og bekymringer privat og i samfundet? Vi træffer dagligt tusindvis af beslutninger, hvoraf de fleste er ubevidste. Hver dag er fyldt med spørgsmål, der venter på svar. Nogle af dem er ikke så vigtige, så dem kan man udskyde. Men den kongelige udsendings spørgsmål er og bliver relevant.

Refleksion

Hvad er mit personlige svar på, hvem eller hvad jeg baserer min tillid på?

Rystet, men stadig stolende på Gud

Es 37,1-20

Ud fra hvilken grundindstilling bad Hizkija om Guds indgriben?

Hvilken prioritering har den personlige bøn i mit liv?

Forståelse

Hizkija var rystet og henvendte sig til Gud. Han bad om støtte fra Esajas, netop den profet, hvis råd hans far, Akaz, havde ignoreret. Det derpå følgende trusselsbrev fra Sankerib bredte Hizkija ud for Guds ansigt i templet, og han bad indtrængende om, at Jahve ville vise sin magt, "så alle kongeriger på jorden kan vide, at du, Herre, er den eneste Gud" (v. 20).

Anvendelse

"På et eller andet tidspunkt mistede jeg Gud," fortæller den veluddannede karrierekvind Dr. Christine Eichel: "Det var ikke sådan, at jeg helt og aldeles tvivlede på ham. Han var der, men det var, som om han faldede ligesom et gammelt fotografi." Efter en barndom, der var præget af den kristne tro, fortrængtes hendes tro af det forstandsmæssige og af uddannelse.

Der gik to årtier, inden Christine Eichel ad snørklede omveje og gennem kriser fandt tilbage til en personlig måde at praktisere sin tro og sit bønneliv på. "Mit liv har forandret sig, siden jeg igen er begyndt at bede. Den oprigtighed, jeg er nødt til at henvende mig til Gud med, har skærpet mit øre, så jeg kan skelne mellem væsentligt og uvæsentligt," skriver hun i sin bog *Warum ich wieder bete* ("Hvorfor jeg er begyndt at bede igen"). "Bønnen løste op for min bundne tunge, og mine tanker mistede kontrollen over min ånd."

Refleksion

"Til alle tider og alle vegne, i alle sorger og alle lidelser, når udsigterne er mørke, fremtiden forvirrende og vi føler os hjælpeløse og ensomme, så vil Talsmanden blive sendt som svar på troens bøn" (Ellern White, *Jesu Liv*, DB 2013, s. 591).

Redningen

Es 37,21-38

Med hvilken begrundelse afgjorde Gud Sankeribs skæbne?

I hvilke situationer er jeg fristet til at være hovmodig?

Forståelse

Som svar på Hizkijas bøn sendte Gud ham et udførligt budskab gennem profeten Esajas. Talen er det centrale i kapitlerne 36 til 39. "Takket være Guds omsorg for Jerusalem er byen sikker. At Jerusalem bliver bevaret på Sankeribs tid, er i Esajas' Bog et billede på Guds frelsende gerning, som danner grundlag for, at man også senere hen kan stole på, at Gud vil være villig til at frelse (Es 40-66)" (Der Kommentar zur Zürcher Bibel, bind 2, Zürich 2011, 1434).

At Sankerib blev dræbt af sine sønner i år 681 f.Kr., er der historisk belæg for. Esajas komprimerer altså i v. 36-38 en længere historisk periodes begivenheder for at dokumentere opfyldelsen af profetien. "Hebræernes Gud havde sejret over den stolte assyrer. Herren var blevet æret i nabofolkenes øjne" (Ellen White, *Profeter og Konger*, DB 1963, s. 174-75).

Ligesom Lucifer gjorde også assyrernes kong Sankerib sig skyldig i selvforherligelse og oprør mod Gud (sml. kap. 14,13-14). Assyreren stoledede på sin egen magt og styrke. Hovmod står i Bibelen altid som modsætning til Gud, hvilket også ses i denne begivenhed (sml. Ord 16,18b; Jak 4,6).

Anvendelse

Menneskelig selvovertvurdering og vægring ved at anerkende Guds ære kan hurtigt føre til undertrykkelse af medmennesket. Der findes også skjult hovmod: Den, der optræder overdrevent ydmyg, bør spørge sig selv, om ydmygheden er ægte, eller om den i virkeligheden dækker over en falsk stolthed.

Hizkijas sygdom

Es 38

Hvad fik Gud til at skifte mening vedrørende Hizkija?

Hvor har jeg oplevet heling gennem Gud?

Forståelse

De begivenheder, der skildres i Es 38, må være sket i tiden inden assyrernes nederlag. Det fremgår af Es 38,5-6 og 2 Kong 20,6.

År forinden havde Hizkijas far, Akaz, afvist de tegn, Gud havde tilbudt (kap. 7). Dermed fremprovokerede han de begivenheder, der førte til konflikterne med assyrerne. Hizkija derimod bad Gud om et tegn: "Skyggen på soluret kunne kun gå ti streger tilbage, hvis Gud greb direkte ind, og dette skulle være tegnet på, at Herren havde hørt Ezekias' (Hizkija) bøn" (Ellen White, *Profeter og Konger*, DB 1963, s. 167).

Virkningerne af dette mirakuløse tegn var tilsyneladende ikke begrænset til Jerusalem: "Blandt dette folk (babylonerne) fandtes der vise mænd, som studerede astronomi med stor interesse. De blev højlig overrasket, da de opdagede, at skyggen på soluret gik ti streger tilbage. Da deres konge, Merodak-Bal'adan, fik at vide, at dette mirakel var et tegn på, at Himmelens Gud havde forlænget Judas konges liv, sendte han folk til Ezekias (Hizkija) for at lykønske ham med helbredelsen og om muligt få mere at vide om den Gud, som kunne gøre et så stort mirakel" (Ellen White, *Profeter og Konger*, DB 1963, s. 167-68).

Anvendelse

Ligesom Gud benyttede Betlehemsstjernen, for at vise mænd fra Østen kunne finde vej, benyttede han også i dette tilfælde et astronomisk tegn for at tiltrække sendebud fra Babylon. For dem var det en enestående mulighed for at lære den sande Gud at kende. Gud giver os også i dag anledninger til at vidne om ham. Hvordan kan det lykkes for os på en konstruktiv måde?

Hvad har de set i dit hjem?

Es 39

Hvordan kunne Hizkija have reageret mere hensigtsmæssigt over for gæsterne fra Babylon?

Forståelse

"Da ambassadørerne fra det fjerne land kom, fik Ezekias (Hizkija) en glimrende anledning til at ophøje den levende Gud ... Hvilke kolossale forandringer kunne der ikke have fundet sted, hvis disse sandhedshungrende mennesker fra Kaldæas sletter var kommet til at anerkende den levende Guds overhøjhed! Men Ezekias' (Hizkija) hjerte blev stolt og forfængeligt, og for at kaste glans over sig selv lod han de fremmedes grådige blikke betragte de rigdomme, som Gud havde skænket sit folk" (Ellen White, *Profeter og Konger*, DB 1963, s. 168). Den fejl, som Hizkija her begik, skulle vise sig at få vidtrækkende følger (Es 39,6-7).

Resumé

Assyrernes nederlag tydeliggør Guds magt og samtidig hans hensigt: at frelse dem, der stoler på ham. Han er Israels almægtige konge, som har kontrol over jordens skæbne og ønsker, at alle folkeslag skal lære ham at kende.

Egne tanker

Spørgsmål til drøftelse

1 **Hvornår er et menneske tillidsvækkende efter jeres mening?**

Har I på et tidspunkt været i en situation, der forekom jer fuldstændig håbløs? Hvordan tacklede I den?

2 Es 36,1-4

Hvordan ville I have reageret på denne trussel, hvis I havde været i Hizkijas sted?

I hvor høj grad forventer Gud, at vi arbejder sammen med ham om realiseringen af hans planer?

3 Es 37,6-7

Hizkija fik fornyet mod gennem profetens ord. I hvor høj grad har det profetiske ord stadig denne virkning i dag?

4 Es 37,14-16

**Hvilken rolle spiller bønner for jer i hverdagen?
Hvornår beder I mere indtrængende?**

5 Es 39,3-8

Hvorfor reagerede Hizkija, som om han havde glemt Gud?

Hvordan kan vi undgå samme fejl? Hvor bevidste er vi om, hvad vores handlinger kan betyde for eftertiden?

6 **Hvilken indflydelse har denne uges tekster på jeres gudsbillede?**